

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Otillåten direktupphandling när kommun köpte it-tjänster under 18 månader

Publicerad

03 OCT 2022

Konkurrensverket anser att det var fråga om en otillåten direktupphandling när Tyresö kommun köpte it-tjänster under ett och ett halvt år utan att annonsera. Verket ifrågasätter inte att kommun befann sig i en pressad situation på grund av covid-19-pandemin, men med bättre planering hade det kunnat undvikas. Kommunen ska därför betala 450 000 kronor.

Våren 2020 ingick Tyresö kommun två avtal utan föregående annonsering om att hyra en så kallad virtualiseringsplattform och köp av vissa tillhörande tjänster. Det ena avtalet, huvudavtalet, angav de yttre ramarna för avtalsförhållandet. Därefter ingicks ett underavtal som specificerade villkoren för it-anskaffningen. Huvudavtalet var i tillämpliga delar gällande så länge som något av underavtalen var i kraft.

Efter att det första underavtalet löpt ut i augusti 2021 slöt kommunen ytterligare underavtal och tilläggsavtal med samma leverantör, däribland ett avtal utan föregående annonsering i september 2021 som Konkurrensverket har valt att granska.

Kommunen har vidgått att det inte har funnits något giltigt skäl att under ett och ett halvt år ha underlåtit att annonsera en upphandling beträffande de aktuella it-tjänsterna. Man har dock menat att det har förelegat synnerlig brådska enligt 6 kap. 15 § lagen om offentlig upphandling, LOU.

Covid-19-pandemin medförde ökad arbetsbelastning för upphandlingsenheten samt it- och digitaliseringsstaben. Pandemin ställde också krav på att kommunens samhällsviktiga funktioner i högre utsträckning än innan skulle upprätthållas digitalt. Dessa omständigheter medförde sammantaget att det fanns goda skäl att hyra den aktuella virtualiseringsplattformen, även utan annonsering. I vart fall skulle det ses som en förmildrande omständighet vid påförandet av upphandlingsskadeavgift.

Konkurrensverket, som konstaterar att upphandlingens totala värde uppgår till drygt 5,7 miljoner

kronor, anser att avtalet borde ha föregåtts av annonsering.

Nästa fråga är om det har förelegat skäl för undantag från annonseringskravet. Enligt 6 kap. 15 § LOU kan en upphandlande myndighet frångå kravet om det föreligger synnerlig brådska och det är omöjligt att hålla de tidsfrister som gäller, under förutsättningen att det beror på omständigheter som inte kan tillskrivas eller kunnat förutses av myndigheten och att anskaffningen är absolut nödvändig.

Konkurrensverket ifrågasätter inte att kommunen har befunnit sig i en svår situation till följd av covid-19-pandemin. Trots detta borde kommunen kunnat ha förutsett sitt behov av virtualiseringsplattform och genomfört en upphandling i god tid innan september 2021. ”Avtalet bör således tillskrivas Kommunens bristande planering och inte att Kommunen har varit i synnerlig brådska”, konstaterar verket.

Avtalet utgör därför en otillåten direktupphandling med följderna att upphandlingsskadeavgift som utgångspunkt ska påföras kommunen.

När det gäller avgiftens storlek konstaterar verket att det rör sig om en otillåten direktupphandling, vilket i sig talar för ett högt sanktionsvärde. Vidare framgår att kommunen under flertalet år vid flera tillfällen har direktupphandlat de aktuella it-tjänsterna och att någon upphandling ännu inte har annonserats. Även detta ska i viss mån ses som en försvårande omständighet.

Att covid-19-pandemin har orsakat en högre arbetsbelastning för vissa delar av kommunens organisation innebär inte en förmildrande omständighet. Detta med hänsyn till att kommunen har haft god tid på sig att genomföra en annonserad upphandling.

Sammantaget anser Konkurrensverket att 450 000 kronor utgör en väl avvägd upphandlingsskadeavgift, vilket alltså verket får ansöka om hos förvaltningsrätten.

Karl Engstrand

Instans: Övriga instanser

Rättsområden: [Fri rörlighet](#), [Offentlig upphandling](#), [Offentlig ekonomi](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter